

उपधा 1 Imposition, forgery, fraud, deceit, trick, pretence; उपधाभिश्च यः कश्चित्परद्रव्यं हेरन्नरः Ms. 8. 193. -2 Trial or test of honesty, (भेदोपजापौ उपधा धर्माथैर्यत्परीक्षणम्); (said to be of 4 kinds:- 1 loyalty, 2 disinterestedness, 3 continence, 4 courage i. e. धर्मापधा Religious allurements, अर्थोपधा Monetary allurements, कामोपधा Love allurements, भयोपधा Allurement under the pressure of fear. 'भिया धर्मार्थकामैश्च परीक्षा या तु सोपधा' इत्यभिधानचिन्तामणिः); (शोधयेत्) धर्मोपधाभिविप्रांश्च सर्वाभिः सचिवान् पुनः Kalika P. उपधाभिः शौचाशौचज्ञानममात्यानाम् । Kau. A. 1. 10; अमात्यानुपधातीनाम् Mb. 15. 5. 14. -3 A means or expedient; अयशोभिदुरा लोके कोपधा मरणादृते Śi. 19. 58. -4 (In gram.) A penultimate letter (अन्त्याद्वर्णात्पूर्वं उपधा). अलोन्त्यात् पूर्व उपधा P. I. 1. 65. -Comp. -भृतः a servant who has been guilty of dishonesty. -लोपः Elision of the penultimate letter (e. g. in the case of a बहुव्रीहि compound ending in अन्) P. IV. 1. 28. -शुचि a. tried, of approved loyalty.

उपधान a. Used (as a Mantra) in the putting up of the sacrificial bricks; P. IV. 4. 125. -**नम् 1** Placing or resting upon. -2 A pillow, cushion; रामबाहुरुपधानमेष U. 1. विपुलमुपधानं भुजलता Bh. 3. 79. -3 Peculiarity, individuality (विशेषम्); फलोपाधानाभावात् P. VI. 3. 39. Sk. -4 Affection, kindness. -5 A religious observance among especially the Jainas for preparing the ground for future monkhood. -6 Excellence or excellent quality; सोपधानां धियं धीराः स्थेयसीं खद्वयन्ति ये Śi. 2. 77. (where उ० also means a pillow). -7 Poison. -8 A small wooden pin of a stringed musical instrument; पाशोपधानां ज्यातन्त्री चापदण्डां महास्वनाम् Mb. 4. 35. 16. -नी 1 A pillow, cushion. -2 A foot-stool.

उपधानकम् A pillow, cushion; Hemādri.

उपधानीय a. To be placed near. -**यम्** A pillow; अशेत भूमौ सह पाण्डुपुत्रैः पादोपधानीयकृता कुशेषु Mb. 1. 192. 10.

उपधायिन् a. Using as a pillow; अशेत सा बाहुलतोपधायिनी Ku. 5. 12.

उपधिः [उप-धा-कि] उपसर्गे घोः किः P. III. 3. 92. 1 Fraud, dishonesty; निरुपधि विशुद्धं विजयते U. अरिषु हि विजयार्थिनः क्षितीशा विदधति सोपधि सन्धिदूषणानि Ki. 1. 45, also Mb. 12. 57. 17; see अनुपधि also. -2 (In law) Suppression of the truth, a false suggestion; यत्र वायुपधिं पश्येत्तत्सर्वं विनिवर्तते Ms. 8. 165. -3 Terror, threat, compulsion, false inducement; बलोपधिविनिवृत्तान् व्यवहारानिवर्तयेत् Y. 2. 31, 89. -4 The part of a wheel between the nave and the circumference, or the wheel itself; नभ्येव न उपधीव प्रधीव Rv. 2. 39. 4. -5 Foundation (with the Buddhists).

उपधिकः A cheat, knave, one who imposes by threats, fraud &c.; see औपधिक, the more correct form. उल्कोचकाश्चौपधिका वञ्चकाः कितवास्तथा Ms. 9. 258.

सं. इ. को...५०

उपहित p. p. 1 Placed in or upon, deposited; Ś. 1; मध्यमस्वर M. 1. 21 taken as a basis. -2 Preceded by. -3 Joined, mixed, connected with. -4 Possessed of; अर्थोपहितया वाचा मधुरं रघुनन्दनः (अब्रवीत्) Rām. 6. 128. 43; विनयोपहितः Śi. 16. 7. -5 Ready; deputed to act as a spy. -6 Given, bestowed. -7 Brought over, instigated to rebellion (उपजप्त); व्यक्तं त्वमप्युपहितः पाण्डवैः पापदेशज Mb. 8. 40. 46. -8 Somewhat good; Mb. 12.

उपहितः f. 1 The putting or placing upon. -2 Devotedness to; Yv. Ts 2.

उपधातुः An inferior metal, semi-metal. They are seven; सप्तोपधातवः स्वर्णं माक्षिकं तारमाक्षिकम् । तुत्थं कांस्यं च रातिश्च सिन्दूरं च शिलाजतु ॥ -2 A secondary secretion of the body (six in number); e. g. milk, menses, adeps, sweat, teeth, hair, and lymph; स्तन्यं रजो वसा स्वेदो दन्ताः केशास्तथैव च । औजस्यं सप्तधातूनां क्रमात्सप्तोपधातवः ॥

उपधाव् 1 U. 1 To run towards, approach hastily; येन साम्ना स्तोष्यन् स्यात् तत्सामोपधावेत् Ch. Up. 1. 3. 8. -2 To resort to; to have recourse to for assistance; तं भूतनिलयं देवं सुपर्णमुपधावत् Bhāg. 8. 1. 11. -3 To run, glide (Ā.); Rv. 8. 3. 21. -4 To worship.

उपधावनः A follower. -**नम् 1** Going after, following. -2 Meditating upon. -3 Worship; Bhāg. 7. 1. 6.

उपधिः See under उपधा.

उपधूपित a. 1 Fumigated. -2 Being at the point of death; -3 Suffering extreme pain. -**तः** Death. -**ता**, **उपधूमिता** The quarter of the heavens to which the sun is proceeding.

उपधृ 1, 10 P. 1 To hold up, support, sustain. -2 To bear, carry. -3 To hold as, consider or regard as; सत्त्वं तदुपधारयेत् Ms. 12. 27; एतद्योनीनि भूतानि सर्वाणीत्युपधारय Bg. 7. 6, 9. 6. -4 To comprehend, perceive, hear, experience, observe; पुरुषो रामचरितश्रवणैरुपधारयन् Bhāg. -5 To reflect or meditate upon.

उपधारणम् 1 Consideration, reflection. -2 Drawing, pulling (as by a hook).

उपधृतिः f. 1 A ray of light. -2 Holding up.

उपध्मा 1 P. To blow or breathe out; excite by blowing, fan; नाग्निं मुखेनोपधमेत् Ms. 4. 53.

उपध्मा 1 Blowing upon, breathing. -2 The effort of the voice which gives rise to the sound उपध्मानीय q. v. below.

उपध्मानः A lip. -**नम्** Blowing upon, breathing. (a.) पूतिरज्जुर्ह्युपध्मानी Av. 8. 8. 2.

उपध्मानिन् a. Blowing upon, fanning.

उपध्मानीयः The aspirate Visarga before the letters प् and फ्; उपध्मानीयानामोष्ठौ Sk.